

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120011777
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120011777.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Martina Žovince a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného J. J., nar. XX. R. XXXX v K. D., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, vo veci žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 6. novembra 2020, č. k. 6PP/120/2020-20, na neverejnom zasadnutí konanom 4. februára 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného J. J. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením zo 6. novembra 2020, č. k. 6PP/120/2020-20, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného J. J. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta z 29. mája 2019, sp. zn. 31T/12/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo 17. septembra 2019, sp. zn. 6To/90/2019.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu a splnil aj prvú materiálnu podmienku, keď plnením svojich pracovných i mimopracovných povinností a svojim správaním vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu preukázal polepšenie.

Podľa názoru okresného súdu ale odsúdený nespĺňa druhú materiálnu podmienku, nakoľko od neho nie je možné dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Okresný súd v tejto súvislosti poukázal na to, že resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania u neho menej priaznivá, keďže bol viackrát súdne trestaný (7-krát), z toho prevažne za trestné činy proti majetku (podvod). Vo vzťahu k tomuto trestnému činu je teda tzv. špeciálnym recidivistom, keďže sa ho dopustil bez ohľadu na skôr uložené a vykonané tresty, ktoré na neho zjavne nemali výraznejší pozitívny vplyv. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátorka vzdala práva na podanie sťažnosti, no odsúdený si ponechal lehotu na podanie sťažnosti.

Následne v zákonom stanovenej lehote podal odsúdený sťažnosť, ktorú dodatočne odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu 30. novembra 2020. V sťažnosti namietal, že okresný súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie a opieral sa o dôkazy, ktoré neboli vykonané a niektoré dokonca ani neexistujú. Žiadnym spôsobom sa nezaoberal dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech. V napadnutom uznesení na strane č. 2 okresný súd uviedol, že resocializačná prognóza rizika sociálneho zlyhania je u neho menej priaznivá, pretože bol opakovane súdne trestaný - 7 krát, spáchal zločin. Mal za potrebné zdôrazniť, že s argumentom okresného súdu nemôže súhlasiť z dôvodu, že v minulosti bol odsúdený za prečin, a to

- rozhodnutím Okresného súdu Galanta z 27. septembra 1985, sp. zn. 2T/106/85 na podmiennečný trest odňatia slobody, pričom ide o odsúdenie z roku 1985, staršie ako 35 rokov a hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený,

- rozhodnutím Obvodného súdu Bratislava I. z 05. apríla 1986, sp. zn. 5T/86/86 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo 07. mája 1987, sp. zn. 2T/162/1986 na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace podľa § 221 odsek 1 Trestného zákona - za trestný čin ublíženia na zdraví. Odsúdený vykonal tento trest 13. októbra 1987. Išlo o prečin. Odsúdenie je staršie ako 30 rokov a tiež sa na neho hľadá akoby nebol odsúdený.

Vyššie uvedené skutočnosti odôvodňujú, že na odsúdeného je potrebné prihliadať ako na netrestaného. Takmer 30 rokov sa nedopustil žiadnej trestnej činnosti, pretože viedol usporiadaný a riadny život. Pracoval od roku 1982, vybudoval si peknú rodinu, staral sa o svoju ženu a deti. Podľa jeho názoru neexistuje žiadny dôkaz o tom, že ide u neho o riziko sociálneho zlyhania.

Ďalej uviedol, že

- trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo 14. apríla 2016, sp. zn. 1T/51/2016 mu bol uložený podmienečný trest odňatia slobody za prečin a hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený,
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo 07. februára 2017, sp. zn. 3T/76/2016 mu bol uložený peňažný trest za prečin a hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený,
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. zo 14. mája 2019, sp. zn. 3T/3/2019 mu bol uložený podmienečný trest odňatia slobody za prečin,
- rozsudkom Okresného súdu Galanta z 29. mája 2019, sp. zn. 31T/12/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo 17. septembra 2019, sp. zn. 6To/90/2019 mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 3 mesiace.

Uvedené odsúdenia berie na vedomie a prejavuje veľkú snahu sa zmeniť. Svoje konanie úprimne ľutuje. Čo sa týka toho že v súčasnosti je voči nemu vedené ďalšie trestné stíhanie - v tomto smere poukazuje na judikatúru R 71/1999 a na ústavnú zásadu prezumpcie neviny vyjadrenú v § 2 odsek 2 Trestného poriadku a na článok 50 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Vo svojej sťažnosti poukázal na iné prípady vyhovenia podmienečnému prepusteniu, konkrétne vo veci sp. zn. 6PP/115/2019, v ktorej bol podmienečne prepustený C. Q.. Z mafiánskej skupiny I. bol podmienečne prepustený 24. januára 2020 tzv. „P.“. F. D. zo skupiny I. bol podmienečne prepustený 19. februára 2020, F. C. 30. júna 2020, Q. 16. júla 2020, W. N. 28. júla 2020, F. T. 26. novembra 2020, ale v tomto prípade to prokurátor zasťažoval, A. bol podmienečne prepustený 12. novembra 2020, T. Q. bol podmienečne prepustený, pritom ten dokonca vedel vopred, že bude prepustený, O. Q. taktiež vedel vopred, že bude podmienečne prepustený a stalo sa tak 11. októbra 2020.

Podľa jeho informácií má poškodený S. N. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou rodinu, a to sociálnu pracovníčku. Hodnotenie odsúdeného tak bolo zmanipulované a poukazuje v súvislosti s tým na zákon NR SR č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon). Poškodeného S. N. dobre pozná asi 35 rokov, pochádza z dediny A. C., kde bol v minulosti futbalový rozhodca a zároveň delegát, pamätá si, že vždy spomínal, že či nepotrebuje niečo vybaviť, pretože v rodine má viac policajtov a taktiež má v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou rodinu. Odsúdený sa od malička venoval futbalu a poškodený mu písal zápasy, boli dobrí priatelia (kamaráti). Kariéru ukončil v roku 2000. Ako odsúdený tiež pozná v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou veľa ľudí, ktorí sa venovali futbalu a jeho manželka má zdravotné problémy, a preto požiadal o preradenie do iného ústavu, konkrétne do Nitry. Bolo mu to však dvakrát zamietnuté, čo je podľa neho podozrivé.

Ďalej namietal, že zo strany vecne príslušných orgánov došlo k zásadným pochybeniam, ktoré robia celé konanie nezákonné (keďže je založené na dôkazoch, ktoré boli získané nezákonným spôsobom). Spĺňa teda aj tretiu podmienku, to znamená, že si je vedomý, že urobil v živote chybu, preto svoje konanie úprimne ľutuje, ale na druhej strane viac ako 30 rokov viedol riadny život. Trestnej činnosti sa už viac nedopustí a bude sa venovať len svojej rodine. Je toho názoru, že jeho náprava počas 40 mesiacov jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody je dostačujúca, pričom podmienka na podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by bola naplnená z dôvodu, že má rodinu, bydlisko a zamestnanie.

V konečnom návrhu žiadal, aby krajský súd podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a sám vo veci rozhodol tak, že ho podmienečne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu a určí mu primeranú skúšobnú dobu a súčasne nad ním stanoví dohľad probačného a mediačného úradníka s tým, že prijme aj ďalšie obmedzenia, ktoré mu nariadi.

Svoju sťažnosť ešte doplnil ďalším podaním doručeným krajskému súdu 15. januára 2021. Uviedol, že napadnuté uznesenie za nesprávne a nezákonné. Okresný súd nesprávne nadobudol presvedčenie, že v budúcnosti nebude viesť riadny život, s týmto tvrdením on nesúhlasí. Poukázal na

to, že je vo výkone trestu kontinuálne od 24. júla 2017, teda viac ako 3 roky a 7 mesiacov. Poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, v ktorom riaditeľ navrhol odsúdeného podmienične prepustiť, pretože preukázal splnenie podmienok na podmieničné prepustenie. Aj podľa tohto hodnotenia u neho došlo k dosiahnutiu účelu trestu a zároveň k jeho náprave a v budúcnosti povedie riadny život. Má rodinu, bydlisko a zabezpečenú prácu. Podmieničné prepustenie je pokračovaním v prevýchove a resocializačnom procese, len v iných podmienkach. Aj trest v kratšom trvaní u neho bude schopný splniť svoj účel. V opačnom prípade má súd možnosť rozhodnúť o jeho neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieničného prepustenia. Odsúdený uviedol, že je jediným živiteľom rodiny a jeho pokračovaním vo výkone nepodmieničného trestu odňatia slobody by sa jeho rodina dostala do zásadných problémov. Vzhľadom na okolnosti prípadu, spôsob spáchania činu a jeho následok, fakt, že opätovne prejavuje úprimnú ľútosť, jeho osobu a postoj k spáchanému trestnému činu, ktorý svedčí o istej miere sebareflexie a uvedomení si následkov svojho konania, jeho pomery a možnosti jeho nápravy je podľa odsúdeného možné konštatovať, že na jeho nápravu postačuje aj trest kratšieho trvania. V zvyšnej časti tohto podania zopakoval už skôr produkované sťažnostné námietky.

Prokurátor sa k podanej sťažnosti nevyjadril.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie 15. januára 2021.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmieničné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. Presnejšie povedané, odsúdený vykonáva trest odňatia slobody konkrétne od 24. júla 2017 do 24. októbra 2021, na ktorý bol odsúdený podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. rozsudkom Okresného súdu Galanta z 29. mája 2019, sp. zn. 31T/12/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo 17. septembra 2019, sp. zn. 6To/90/2019. Bol odsúdený za zločin, preto bolo potrebné, aby vykonal 2/3 uloženého trestu odňatia slobody, ktorú formálnu podmienku splnil 24. mája 2020.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku splnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie. Je to zjavné z jeho hodnotenia vypracovaného ústavom, kde sa konštatuje, že svojim správaním a vystupovaním, riadnym plnením pracovných povinností, plnením cieľov programu zaobchádzania, aj s prihliadnutím na skutočnosť, že nebol disciplinárne odmenený ani nemal vykázaný disciplinárny trest. Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. splňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pokiaľ ide o túto materiálnu podmienku, tu sa krajský súd plne stotožnil s názorom okresného súdu, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Správne okresný súd poukázal na fakt, že posúdenie tejto otázky je len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti. Práve preto je súd odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia s tým, že sa s ním v tejto časti stotožňuje bez potreby tieto dôvody opakovať.

Pokiaľ odsúdený v sťažnosti namietal, že v minulosti počas 30 rokov viedol riadny život, tento argument bol vyvrátený odpisom registra trestov, z ktorého vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 7 krát súdne trestaný, a to od roku 1985 až po súčasnosť, pričom len od roku 2016 po súčasnosť bol uznaný vinným v štyroch trestných veciach vrátane tej, v ktorej aktuálne vykonáva trest odňatia slobody. Podstatné je

to, že ani opakované benefity v podobe podmiennečných odsúdení či alternatívneho trestu (peňažného trestu) ho od páchania ďalšej trestnej činnosti neodradili.

Pri posudzovaní jeho aktuálnej žiadosti bolo potrebné taktiež zohľadniť charakter trestnej činnosti, za ktorú aktuálne vykonáva trest, kedy sa dopustil zločinu podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 3 písmeno a), písmeno c) Trestného zákona, nakoľko už predtým bol odsúdený za prečin podvodu podľa § 221 Trestného zákona, teda sa dopúšťal opakovane rovnakého trestného činu, čo znamená, že je špeciálnym recidivistom.

Pokiaľ odsúdený v sťažnosti namietal, že okresný súd prihliadol aj na tie jeho predchádzajúce odsúdenia, ktoré má už zahladené, k tomu krajský súd uvádza, že posúdenie otázky možnej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Z hľadiska posudzovania sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti je možné prihliadať aj na zahladené odsúdenia, lebo zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' trestný čin spáchal.

Pokiaľ ide o námietku odsúdeného ohľadom rovnakého zaobchádzania, kde sa odsúdený domáhal, aby bolo voči nemu postupované rovnako ako voči v sťažnosti spomínaným odsúdeným, ktorí boli podmiennečne prepustení, túto považuje krajský súd za nedôvodnú. Treba zdôrazniť, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje „právny nárok“. Záonné podmienky na podmiennečné prepustenie sa u každého z odsúdených skúmajú striktne individuálne. Podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, teda že nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Preto nejde o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, ak súd jedného odsúdeného podmiennečne prepustí a iného nie. Treba podotknúť, že odsúdený v sťažnosti nijako nepreukázal, že u ním menovaných odsúdených boli dané tie isté východiskové okolnosti ako u neho.

Pokiaľ odsúdený namietal zaujatosť tvrdiac, že poškodený S. N. má v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou rodinu, konkrétne sociálnu pracovníčku, ktorá môže za zlé hodnotenie odsúdeného v tom smere, že resocializačná prognóza rizika sociálneho zlyhania je u neho menej priaznivá, túto námietku vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú. Jednak preto, že odsúdený predmetnú skutočnosť nijakým spôsobom neverifikoval, no najmä preto, že hodnotenie riaditeľa ústavu vyznelo v konečnom dôsledku v jeho prospech, lebo odporúčalo ho z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustiť. Pokiaľ ide o resocializačnú prognózu, tak riziko sociálneho zlyhania bolo u odsúdeného vyhodnotenú na základe toho, že bol doposiaľ 7-krát súdne trestaný, čo bolo preukázané aj z odpisu registra trestov, teda to nezáviselo od názoru sociálnej pracovníčky, ale aj od toho koľkokrát sa odsúdený v minulosti dostal do rozporu so zákonom a bol za to právoplatne odsúdený. K uvedenému je potrebné doplniť, že konečné rozhodnutie ohľadom podmiennečného prepustenia je vždy na úvahe súdu a hodnotenie riaditeľa ústavu má v tomto smere len odporúčací charakter.

Hodnotiac všetky uvedené skutočnosti, dospel krajský súd k záveru, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas výkonu celého nariadeného trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je účinná ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov. Riziko recidívy u odsúdeného vzhľadom k jeho trestnej minulosti je veľké a nie je možné konštatovať, že by sa odsúdený v prípade podmiennečného prepustenia nedopustil žiadneho ďalšieho protiprávneho konania, resp. že by viedol riadny život.

Krajský súd dodáva, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pritom posúdenie otázky možnej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti.

Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.